

Obsah

Předmluva	9	1,5 O pólu	63
Úvod	13	1,6 O kružnicích sféry	63
Gaius Iulius Hyginus	13	1,7 O zvířetníkové kružnici	66
Spis <i>O astronomii (De astronomia)</i>	14	1,8 O Zemi	66
Katalogy hvězd	19	 	
Hyginovy prameny a literární analogie ...	28	Druhá kniha	68
Homér	28	Úvod	68
Hésiodos	29	2,1 Velká medvědice	68
Řečtí dramatikové a kultovní slavnosti..	30	2,2 Malá medvědice	70
Eudoxos z Knidu	32	2,3 Drak	72
Arátoš ze Solů	33	2,4 Arktofylax	72
Ohlasy Arátovy básně, její překlady do latiny a úpravy.....	36	2,5 Koruna	76
Eratosthenés z Kyrény a Pseudo- -Eratosthenés	38	2,6 Klečící	77
Hipparchos z Nikaie	39	2,7 Lyra	79
Geminos	40	2,8 Labuf	80
Vitruvius Pollio	41	2,9 Kéfeus	81
Publius Ovidius Naso	42	2,10 Cassiopeia	81
Marcus Manilius a Julius Firmicus Maternus	42	2,11 Andromeda	81
Klaudios Ptolemaios	43	2,12 Perseus	82
Středověká rukopisná tradice a ohlasy Hyginova díla	44	2,13 Vozataj	83
Inkunábule a staré tisky s Hyginovou <i>Astronomií</i>	48	2,14 Hadonoš	85
Recepce Hygina v 16. století na příkladu Tadeáše Hájka z Hájku	52	2,15 Šíp	87
Vizuální představy o souhvězdích	55	2,16 Orel	89
 		2,17 Delfín	90
Ediční poznámka	57	2,18 Kůň	91
 		2,19 Souhvězdi ve tvaru písmene ‚delta‘ ...	92
Gaius Iulius Hyginus: O astronomii ...	60	2,20 Beran	92
Předmluva	60	2,21 Býk	95
 		2,22 Blíženci	97
První kniha	62	2,23 Rak	98
1,1 O vesmíru, O sfére	62	2,24 Lev	98
1,2 O středu	62	2,25 Panna	99
1,3 O průměru	62	2,26 Štír	100
1,4 O kružnicích	63	2,27 Střelec	100
		2,28 Kozoroh	101
		2,29 Vodnář	101
		2,30 Ryby	102
		2,31 Velryba	102
		2,32 Éridanos	103
		2,33 Zajíc	103

2,34 Órión	104	3,32 Zajíc	134
2,35 Pes	105	3,33 Órión	134
2,36 Prokyón	106	3,34 Pes	135
2,37 Argó	106	3,35 Prokyón	136
2,38 Kentaur	107	3,36 Argó	136
2,39 Oltář	108	3,37 Kentaur	137
2,40 Hydra, Havran, Pohár	108	3,38 Oltář	138
2,41 Jižní ryba	110	3,39 Hydra, Havran, Pohár	138
2,42 Planety	111	3,40 Jižní ryba	140
2,43 Mléčná dráha	112		
 Třetí kniha	113	 Čtvrtá kniha	140
3,1 Medvědice	113	4,1 Nebeské kružnice	140
3,2 Drak	114	4,2 Letní obratník	141
3,3 Arktofylax	115	4,3 Nebeský rovník	142
3,4 Koruna	115	4,4 Zimní obratník	144
3,5 Klečící	116	4,5 Zvěrokruh	145
3,6 Lyra	117	4,6 Polární kružnice	145
3,7 Labuť	117	4,7 Mléčná dráha	146
3,8 Kéfeus	118	4,8 Denní pohyb	146
3,9 Kassiopeia	118	4,9 Den a noc	147
3,10 Andromeda	119	4,10 Obzor	147
3,11 Perseus	120	4,11 Východ a západ hvězd	148
3,12 Vozataj	121	4,12 Synchronizace východů a západů ..	149
3,13 Hadonoš	122	4,13 Běh Slunce	152
3,14 Šíp	123	4,14 Pohyby Měsice. Zatmění	153
3,15 Orel	124	4,15 Planety. Venuše	157
3,16 Delfín	124	4,16 Merkur	158
3,17 Kůň	124	4,17 Jupiter	158
3,18 Souhvězdí ve tvaru písmene ‚delta‘ ..	125	4,18 Slunce	158
3,19 Beran	125	4,19 Mars	159
3,20 Býk	126		
3,21 Bliženci	127	 Pseudo-Eratosthenés z Kyrény:	
3,22 Rak	128	Zhvězdňení	160
3,23 Lev	128	1 Velká medvědice	160
3,24 Panna	129	2 Malá medvědice	160
3,25 Štír	130	3 Drak	160
3,26 Střelec	130	4 Klečící	161
3,27 Kozoroh	131	5 Koruna	161
3,28 Vodnář	132	6 Hadonoš	162
3,29 Ryby	132	7 Štír	162
3,30 Velryba	133	8 Arktofylax	162
3,31 Éridanos	134	9 Panna	163
		10 Bliženci	163

11 Rak, Oslici a Jesličky	163
12 Lev	164
13 Vozataj, Koza a Kůzlátko	164
14 Býk a Hyady	165
15 Kéfeus	166
16 Cassiopeia	166
17 Andromeda	166
18 Kůň	167
19 Beran	167
20 Souhvězdí ve tvaru písmene ‚delta‘ ...	168
21 Ryby	168
22 Perseus	168
23 Pleias	169
24 Lyra	169
25 Labuf	170
26 Vodnář	170
27 Pán neboli Kozoroh	171
28 Střelec	171
29 Šíp	171
30 Orel	172
31 Delfín	172
32 Órión	173
33 Pes	173
34 Zajíc	174
35 Argó	174
36 Velryba	174
37 Éridanos	175
38 Ryba	175
39 Oltář	175
40 Cheirón neboli Kentaur	175
41 Hydra, Pohár a Havran	176
42 Prokyón	177
43 Pět hvězd	177
44 Mléčná dráha	177
Arátos ze Solů: Jevy na nebi	
(přeložil Radislav Hošek)	178
Prameny a literatura	198
Edice Hyginovy Astronomie	198
Překlady Hyginovy Astronomie	199
Edice Pseudo-Eratosthenových	
Zhvězdnění	200
Ostatní prameny a literatura	200
Rejstříky	217
Rejstřík mytologických a astronomických	
pojmenování	217
Zeměpisný rejstřík	224
Rejstřík autorů a děl	226
Česko-latinský slovník souhvězdí	227
Latinsko-český slovník souhvězdí	227
Řecko-český slovník souhvězdí podle	
Pseudo-Eratosthena, Hipparcha	
a Aráta	228
Názvy hvězd podle Pseudo-Eratosthena	229
Názvy planet podle Pseudo-Eratosthena	229

Poděkování

Velkým díkem jsem zavázána paní profesorce PhDr. Janě Nechutové, CSc., za laskavé poskytnutí reprodukčních práv k tisku českého překladu *Jevů na nebi* Aráta ze Solů, který pořídil její manžel, pan profesor PhDr. Radislav Hošek, CSc. (1922–2005). Vědecká recenzentka PhDr. Irena Zachová přečetla rukopis knihy s pečlivostí a akribií ji vlastní: patří ji za to moje upřímné poděkování.

Práce by nevznikla bez trvalé podpory, pomoci a trpělivosti mé rodiny, manžela Petru a synů Jiřího a Jana.